

I després de l'institut, què?

Orientacions per famílies del ventall d'oportunitats que contempla el nostre sistema educatiu

José Martínez Abadía
març 2026

Més del 50 % de l'alumnat afirma "No tinc ni idea de què fer en acabar el batxillerat".

(Informe CEAC 2023)

Triar a cegues

Estic gairebé acabant segon de batxillerat i d'aquí tot just dos mesos hauré de marcar en una llista la carrera que, suposadament, definirà el meu futur. No obstant això, no tinc ni idea de què tracta realment cada grau. I si en arribar a la universitat m'adono que he triat malament?

Ens passem anys estudiant per a això, però el sistema sembla oblidar que ens llança al buit sense l'orientació professional suficient per decidir a què volem dedicar els pròxims 50 anys de la nostra vida. Es parla molt de modernitzar l'educació, però s'ignora com anem de perduts molts alumnes en arribar a aquest punt. No demanem que triïn per nosaltres, sinó que el sistema comenci a donar-nos eines per al món laboral real.

Natàlia Porta Fiori

Barcelona

La Vanguardia
diumenge, 8 de març de 2026

El 65 % de les ocupacions que hi haurà el 2030 **no existeixen** a l'actualitat.

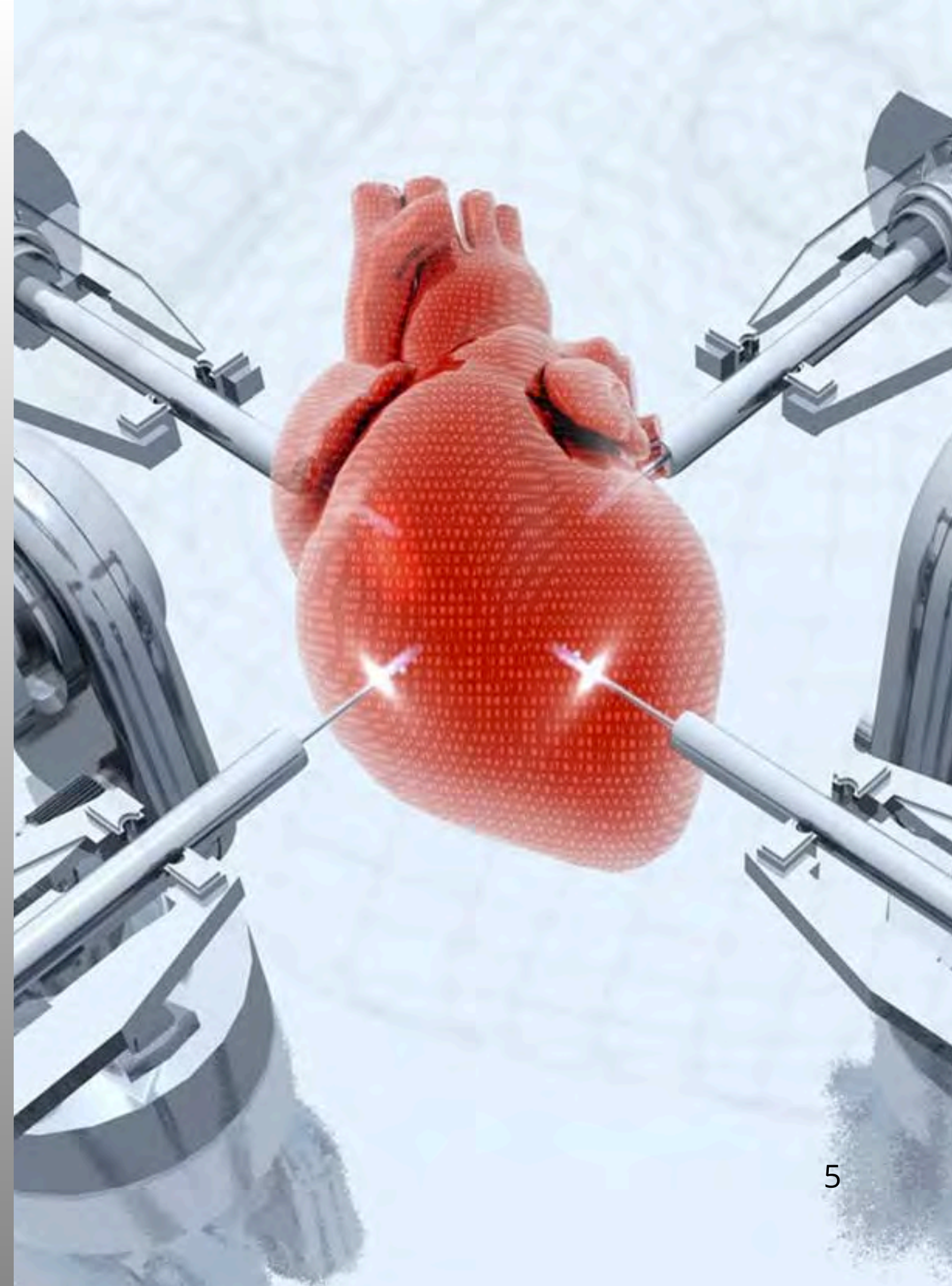
Segons l'Institute for the Future (IFF) de Palo Alto

La tecnologia creix al doble de velocitat i a la meitat de cost.

Impacta a la nostra vida, als nostres treballs i a la nostra educació.

I sigui el que sigui el nostre perfil haurem d'adaptar-nos i treballar amb ella.

La tecnologia fa desaparèixer ocupacions per l'automatització però crea moltes altres, i no tan sols tecnològiques.

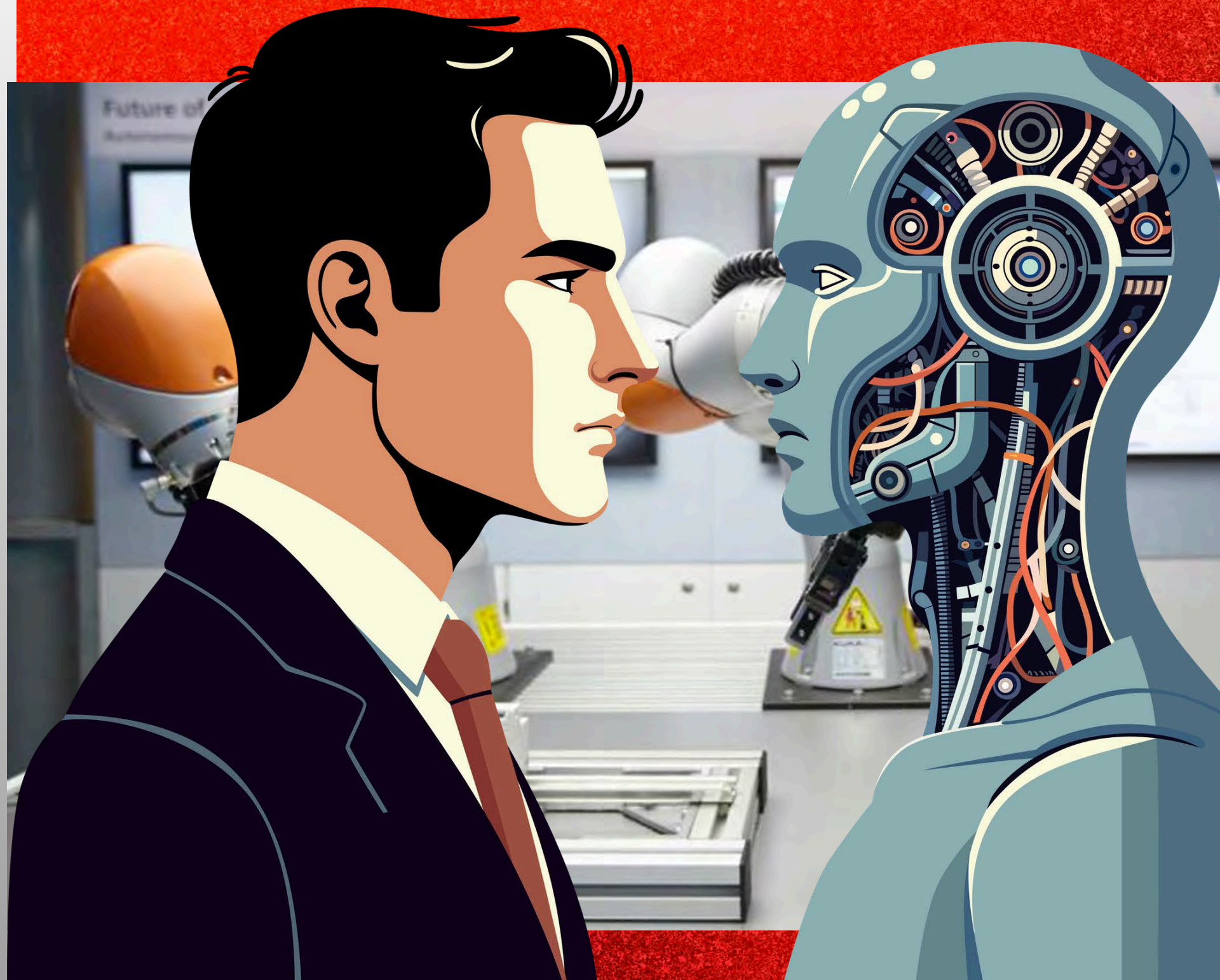
Contribueix a que es trenquin fronteres en la tradicional dicotomia ciències-lletres.

Hi ha evidències que ens indiquen els **treballs de més gran ocupació** en un futur pròxim.

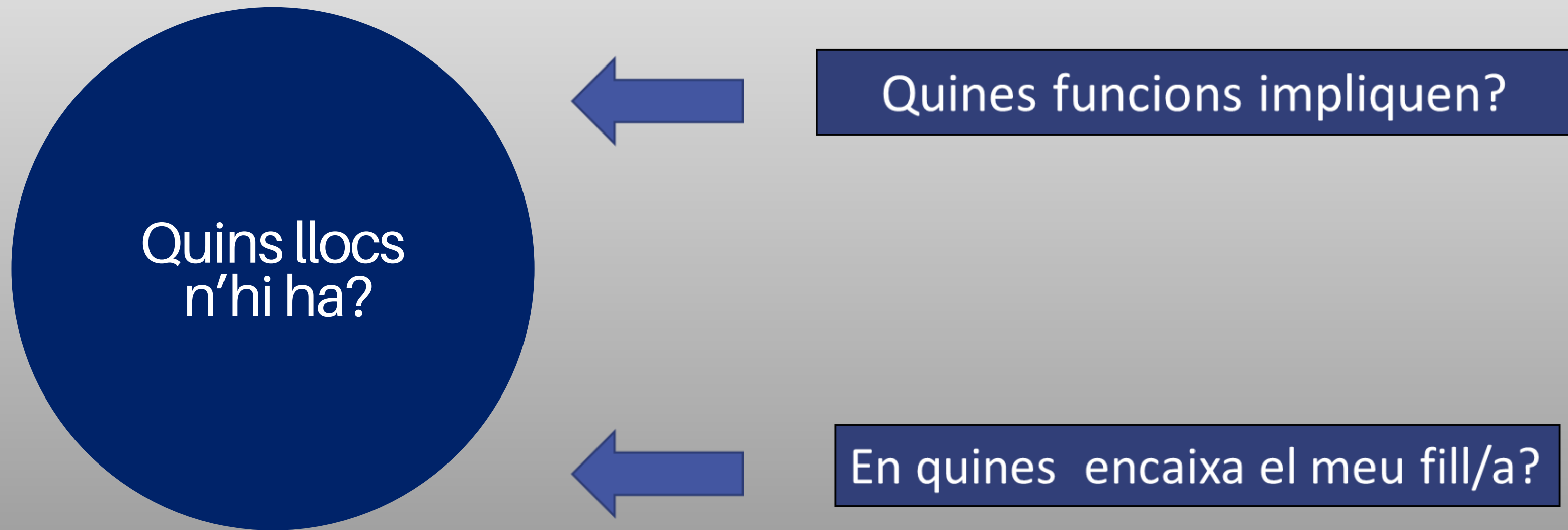

I què ens fan canviar el terme ocupacions del futur pel d'**ocupacions amb futur**.

Millor centrar-se en
activitats **no robotitzables**
(la resta les faran robots).
En allò que els robots no
saben fer (al menys per
ara): la imaginació, l'ètica i
l'empatia.

Patró actual per l'ocupació

"Què vols estudiar?" És la primera pregunta que se'ls fa als nois i noies. 9

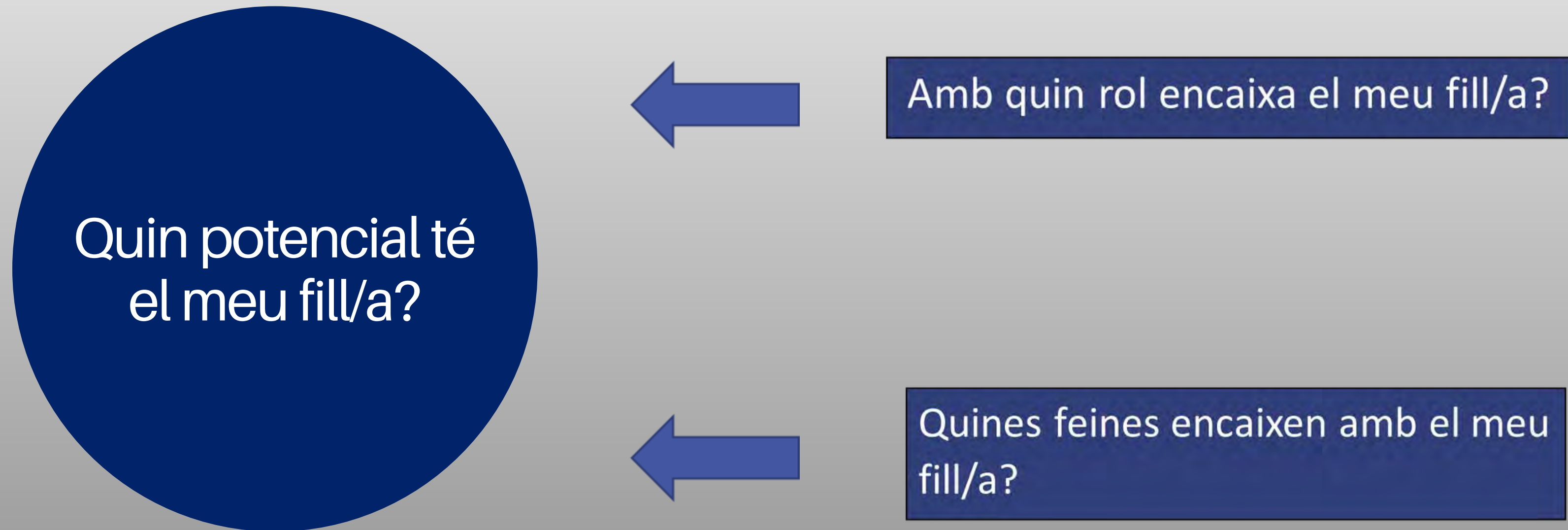
Abandonament d'estudis

- El **33%** dels qui s'incorporen a la **universitat** abandonen els estudis (Les branques més altes son la de Lletres i Humanitats (43%), seguida d'Enginyeria i Arquitectura (40%).)
- El **30%** dels estudiants de formació **professional** no completen els estudis dins del termini previst.

(Informe Bertelsmann)

Patró aconsellable. Fer-ho a l'inrevès

Millor donar-li un gir socràtic: "Qui ets i quins són els teus desitjos?"

És important conèixer
les ocupacions del
futur. Però encara és
més important
identificar el **potencial**
de la persona.

Pregunta:

Em recomanes que esculli els estudis amb més sortides professionals o els que en realitat m'agraden?

Resposta:

Els que compleixen indefectiblement amb les dues condicions.

Claus per ser feliç a la feina:

- Poder fer-la
- Voler fer-la
- Saber fer-la

Sabem què ens agrada de veritat?

Quant més ens agrada una cosa, més gran serà la motivació per a aconseguir-la.

La bona notícia és que **no existeix cap perfil** per al que no hi hagi una feina amb alta ocupabilitat.

Sempre hi haurà una ocupació amb futur que encaixi amb cada persona, per molt peculiar que sigui.

L'ideal és dedicar-nos al que se'ns **dona bé**, i per això, hem de descobrir el nostre **potencial**.

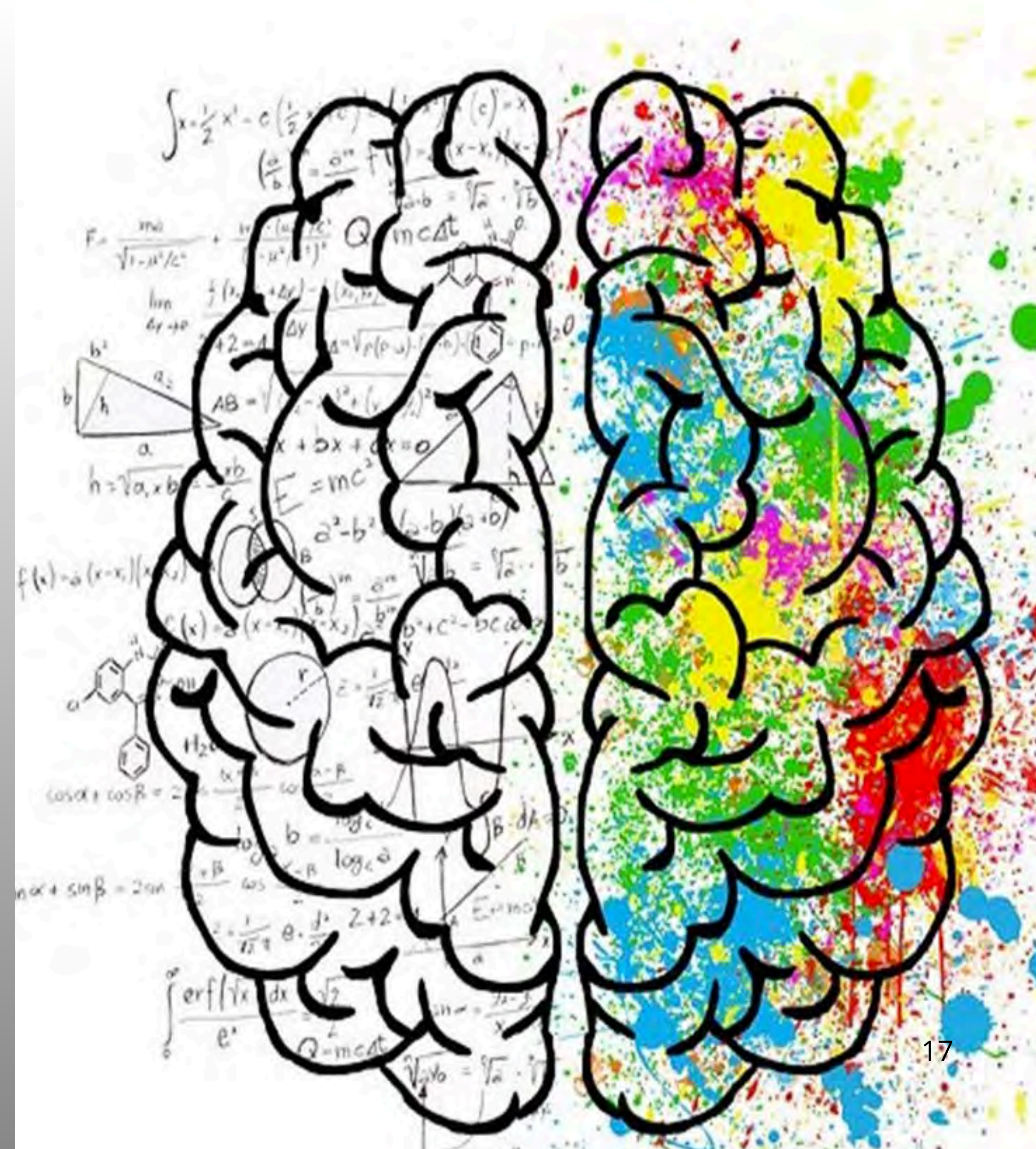
El 95 per cent del perfil d'una persona està **amagat**.

Descobrir-lo en nens i joves els **empodera** i evita la frustració i la confusió en l'àmbit laboral quan siguin adults.

Les capacitats cognitives són el millor predictor del rendiment acadèmic i professional.

- Verbal
- Espacial
- Concentració
- Raonament
- Numèrica
- Mecànica
- Ortogràfica

I la intel·ligència emocional?

Quant més alta,
més adaptabilitat i
capacitat per a
afrontar i resoldre
problemes.

I la personalitat?

- Cordialitat
- Dominància
- Vivacitat
- Respecte a les normes
- Gosadia
- Sensibilitat
- Perfeccionisme
- Extraversió
- Conceptualització
- Independència
- Intimitat
- ...

- Defineix la forma d'entendre el mon i connectar amb ell.
- Influeix en el tipus de feina que ens farà sentir-nos a gust.

I els **valors**?

L'orientació professional s'ha d'alignar amb les bases ètiques.

Ajudar-los no és una tasca senzilla.

L'ideal seria per a cada persona:

- Avaluació psicomètrica integral
- Anàlisi de competències
- Recomanació de professions emergents
- Rutes de formació personalitzades
- Informe personalitzat
- Actualització contínua

Si tinguessin una orientació basada en dades:

- Es reduiria el risc d'**abandonament d'estudis**.
- Podria adaptar-se al present i futur del treball preparant els usuaris per a llocs de treball **que tindran una gran demanda**.
- Proporcionaria als usuaris **orientació clara** sobre les millors opcions de formació i carrera professional segons les seves habilitats i les necessitats del mercat.

També possibilitaria:

- **Descobrir noves oportunitats** (professions emergents i camps innovadors).
- **Fomentar l'autonomia i la responsabilitat** (ajuda a prendre decisions sobre el seu futur acadèmic i professional).
- **Millorar la tria d'assignatures, àrees d'estudi i vies formatives.**
- **Reduir la confusió professional** (l'estrès i l'ansietat associats a l'elecció d'una trajectòria professional).
- **Que l'alumnat i les seves famílies se sentin més recolzats a l'hora de planificar el futur acadèmic.**
- **Contribuir a un rendiment i una motivació més alts** (facilita millors resultats acadèmics i una taxa d'èxit escolar més alta).

Per sort:

A més a més dels professors i del nostre coneixement, hi ha **lectures recomanables** i **apps** que poden ser de gran ajuda en l'orientació dels nostres fills i filles.

Elena Ibáñez

¿TU hijo AÚN NO SABE *qué* *estudiar?*

Descubre todo lo que tienes que conocer para ayudarlo a elegir el trabajo con futuro perfecto para él

Singularity Experts, un avanç reconegut al sector educatiu

Aquesta 'startup' va rebre el premi a la idea més innovadora i també a l'empresa amb més atractiu per la inversió a la VI edició del SEK Lab Demo Day (2021), centrada en el futur de la innovació dins el sector educatiu.

L'aplicació guia cap a carreres i feines amb alta inserció laboral, **alineades** amb les habilitats i interessos de la persona.

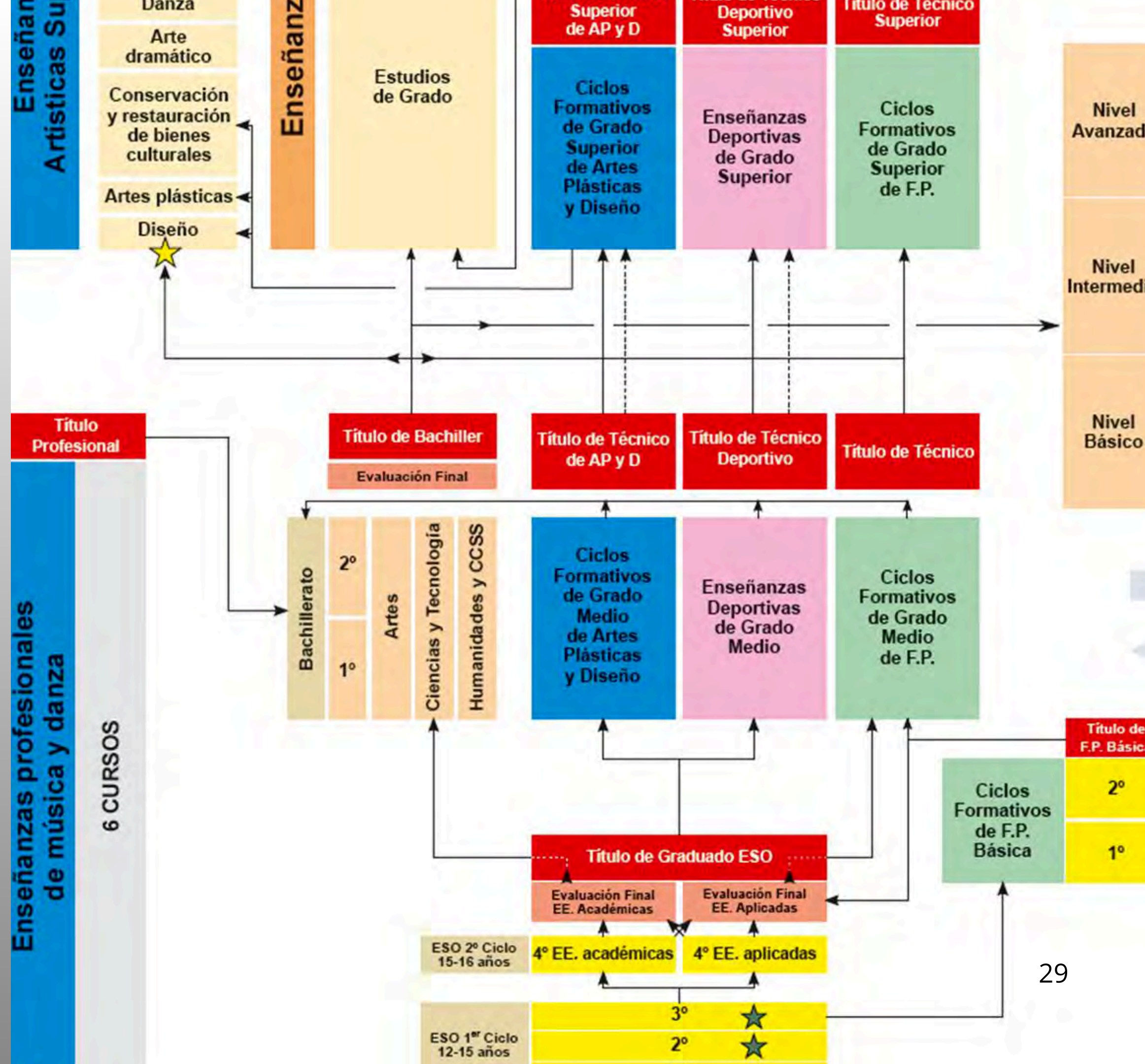
Si no recurrim a ajuda externa, a més de l'autoconeixement, necessitem:

- Explorar l'oferta educativa i conèixer els itineraris.
- Explorar el mercat de treball.

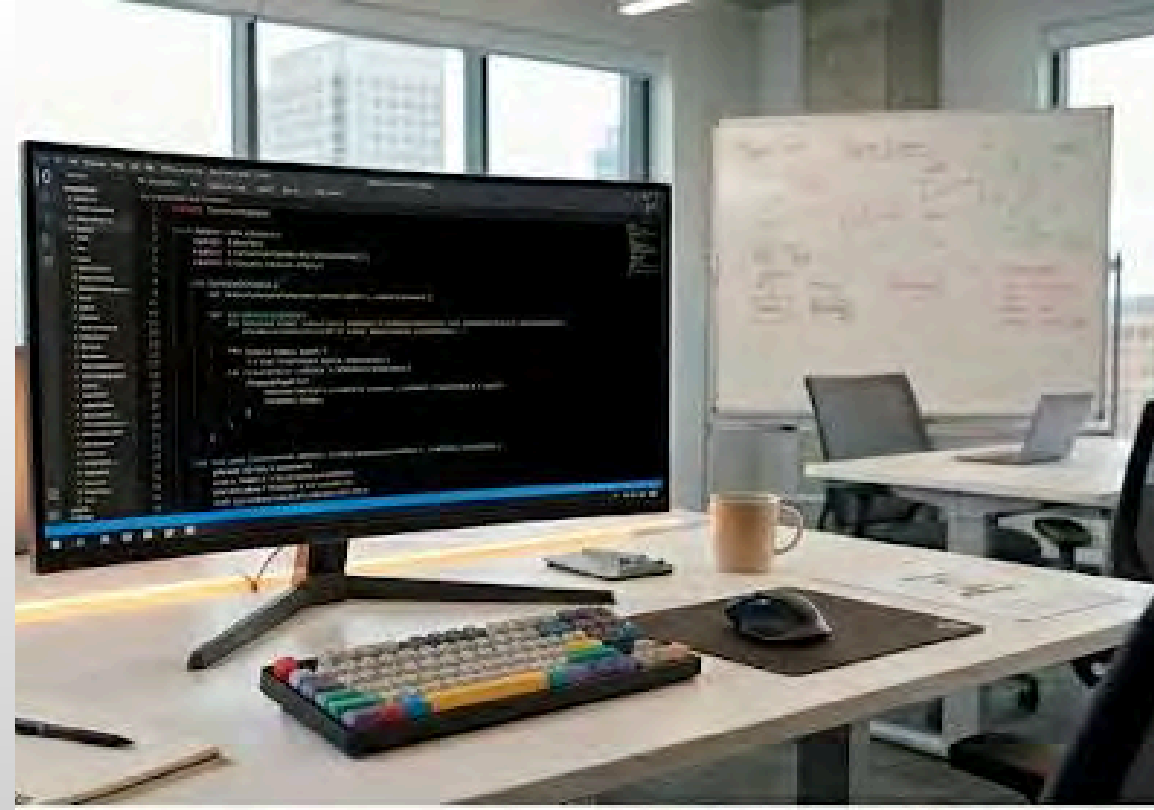
Entendre l'oferta educativa i conèixer els itineraris és cabdal

A més a més dels estudis oficials hi ha accés a Bootcamps i de MOOCs.

També ajuda:

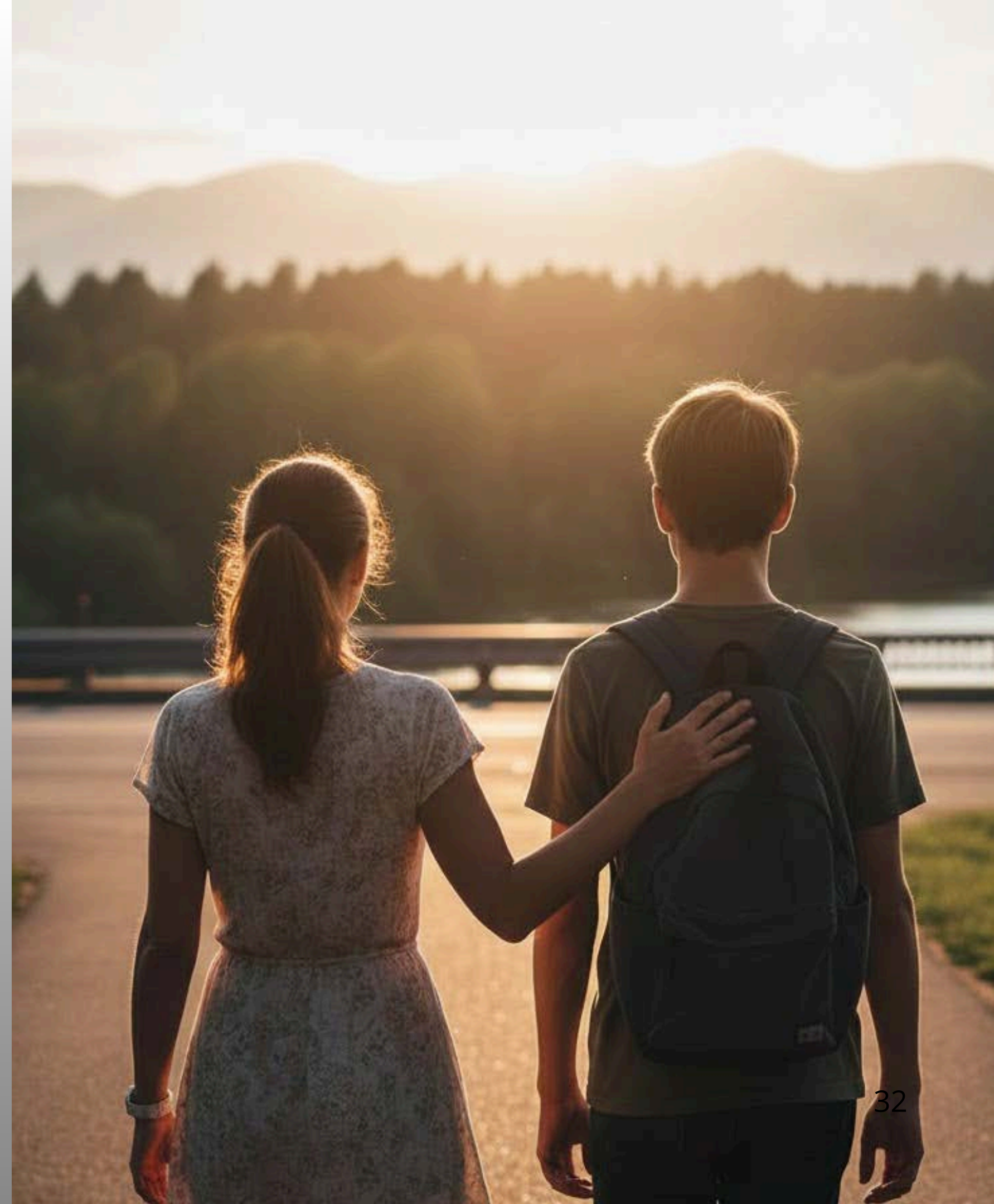
- Imaginar-se la seva vida laboral fent un determinat tipus de feina.
- Assistir a algunes classes dels estudis que l'interessin.
- Fer voluntariat, o alguna pràctica relacionada amb el seu camp d'interès.

- Parlar amb gent que s'hi dedica.

Què podem fer?

- Acompanyar-los. S'han de sentir recolzats, mai jutjats.
- Exercitar la bona escolta i fer preguntes.
- Informar-nos i facilitar la informació.
- Escoltar els consells dels professors.
- Ajudar a desenvolupar l'instint natural del nostre fill/a i tenir confiança.
- De vegades, la maduració triga en arribar.

I si s'equivoca?

- Elegir un estudi no és una **decisió definitiva** sense marxa enrere.
- Hi ha **molts camins** per arribar a l'èxit professional i personal.
- Si s'equivoca ha de ser ell/a qui **s'adoni i rectifiqui**.
- Convé ser molt **tolerants** quan s'adonen de l'error. Hem de **facilitar** la seva reubicació.

Avantatges de la formació professional:

- Ocupabilitat immediata
- Durada més curta
- Enfocament pràctic
- Menor cost econòmic
- Àmplia diversitat d'opcions
- Experiència laboral primerenca
- Menys requisits acadèmics
- Molta demanda professionals en sectors específics
- Més facilitats per a l'emprenedoria i autònoms

Y no tanca el camí per arribar a la universitat

Avantatges de la formació universitària:

- Més aprofundiment. Durada més llarga
- Amplia base teòrica i més possibilitats d'especialització
- Accés a llocs de treball de més responsabilitat i a altres que requereixen una formació més extensa (investigació, docència, medicina)
- Oportunitats d'investigació (participació en projectes i desenvolupar capacitats analítiques)
- Més reconeixement internacional
- En general, salaris més alts

De vegades una FP prèvia al grau universitari amplia la perspectiva

Webgrafia

Tota l'oferta educativa:

https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/133564/1/Guia%20d%27estudis%20post-obligatoris_2024_AF_online%20p%C3%A0gines%20dobtes.pdf

GENCAT, tria educativa. Tota l'oferta educativa:

<https://triaeducativa.gencat.cat/ca/inici/>

Batxillerats:

https://www.gencat.cat/ensenyament/eac/pdf/BATXLOE_CA.pdf

<https://educacio.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/infografies/batxillerat.pdf>

Singularity-experts:

<https://singularity-experts.com/es/>

Algunes dades estadístiques

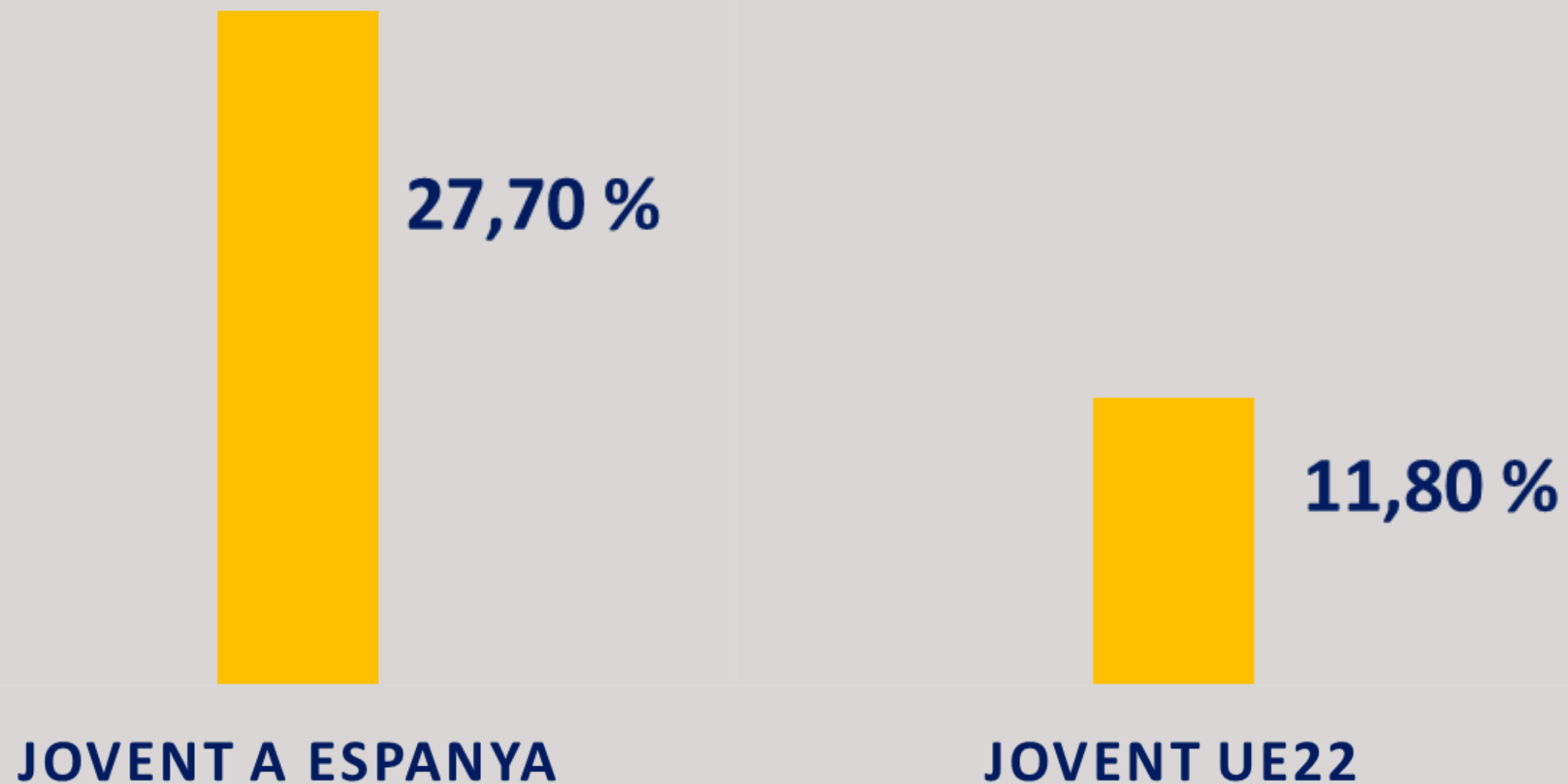
Apèndix 1

Dades sobre estudis a Espanya

Estudis bàsics (fins a 3er de l'ESO)

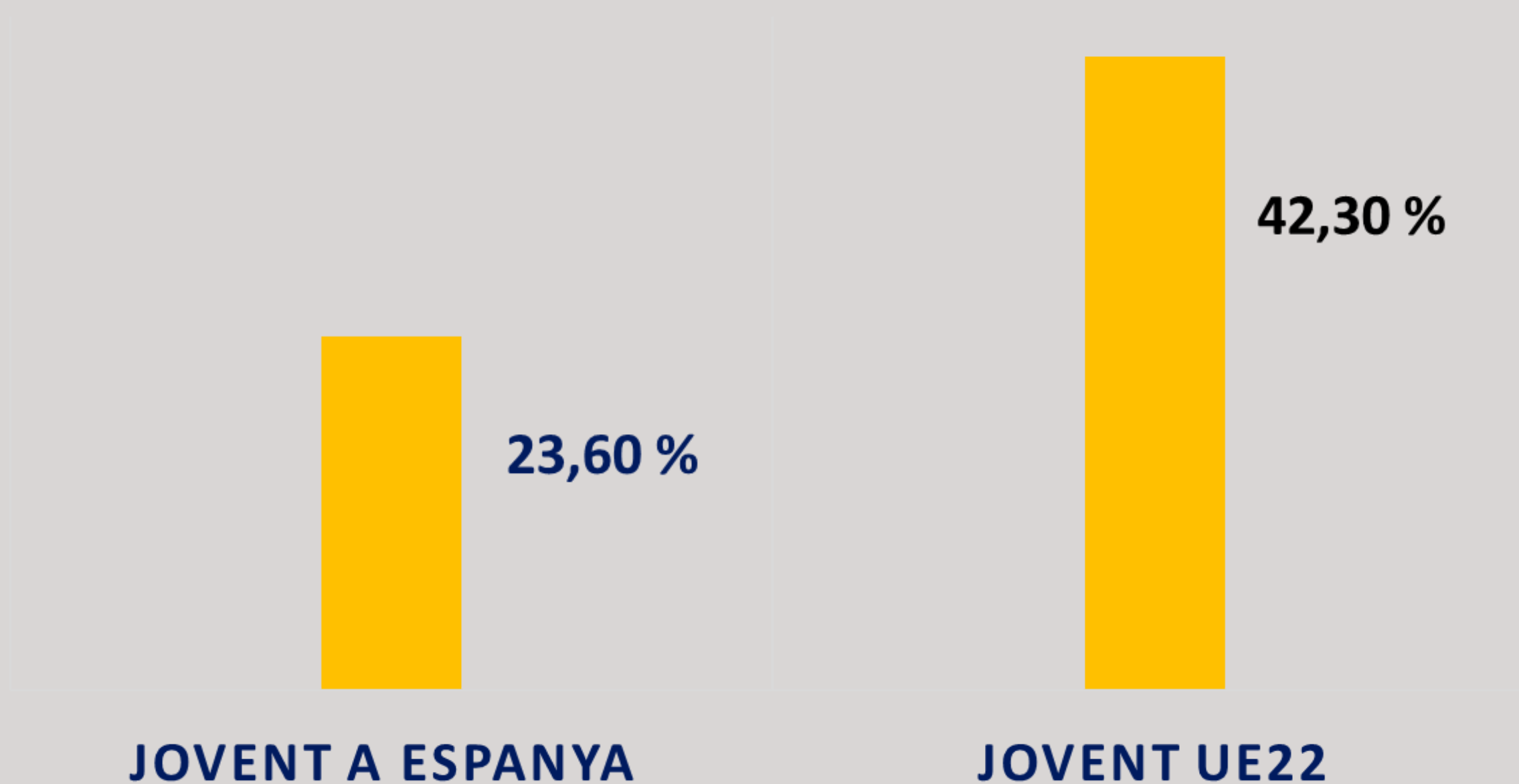
ESTUDIS BÀSICS / 25 A 34 ANYS

Dades sobre estudis a Espanya

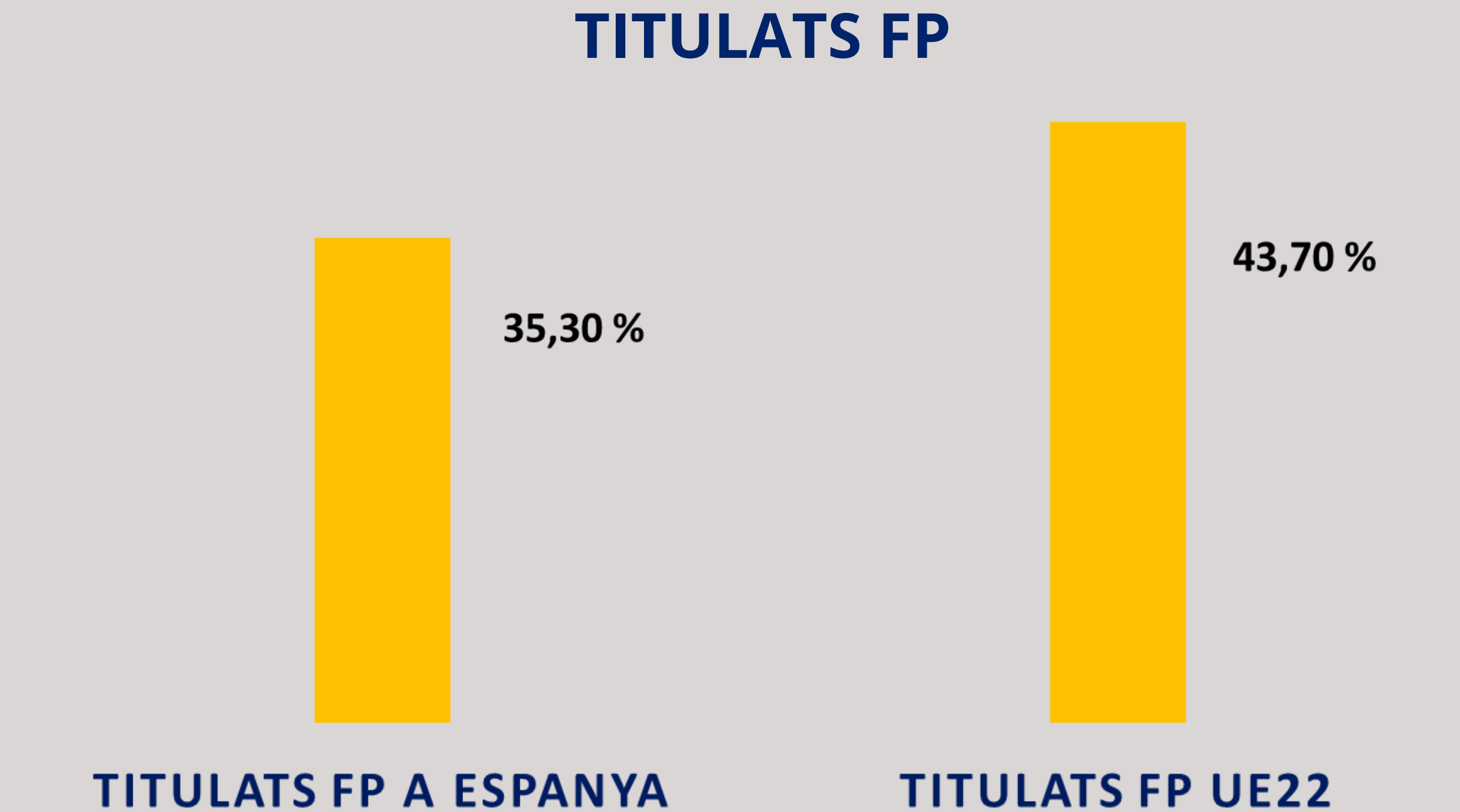
4art d'ESO,FP bàsica i de grau mitjà, batxillerat

AMB SEGONA ETAPA D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA / 25 A 34 ANYS

Dades sobre estudis a Espanya

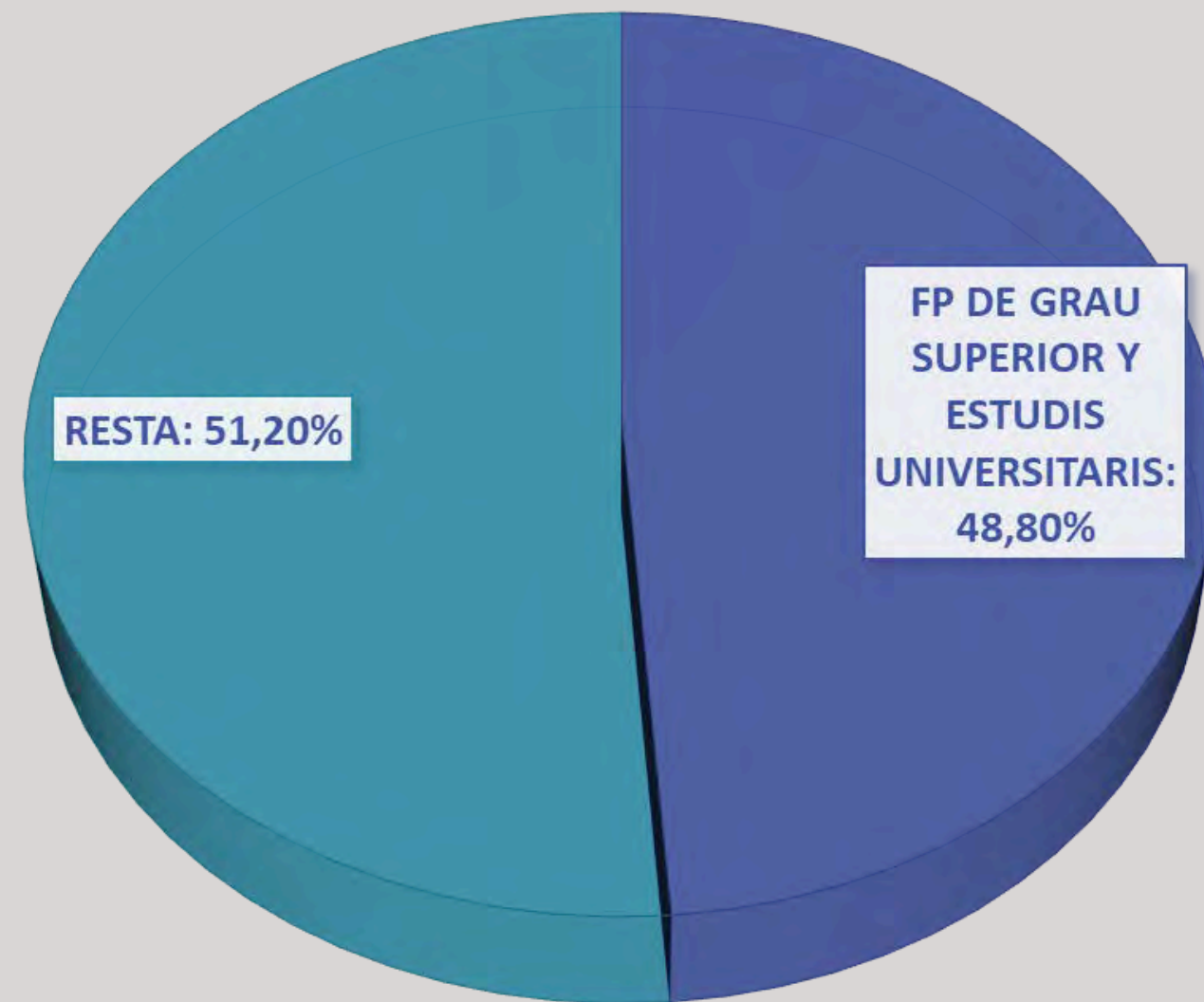
Formació Professional

Dades sobre estudis a Espanya

Educació superior (grau universitari i/o FP grau superior)

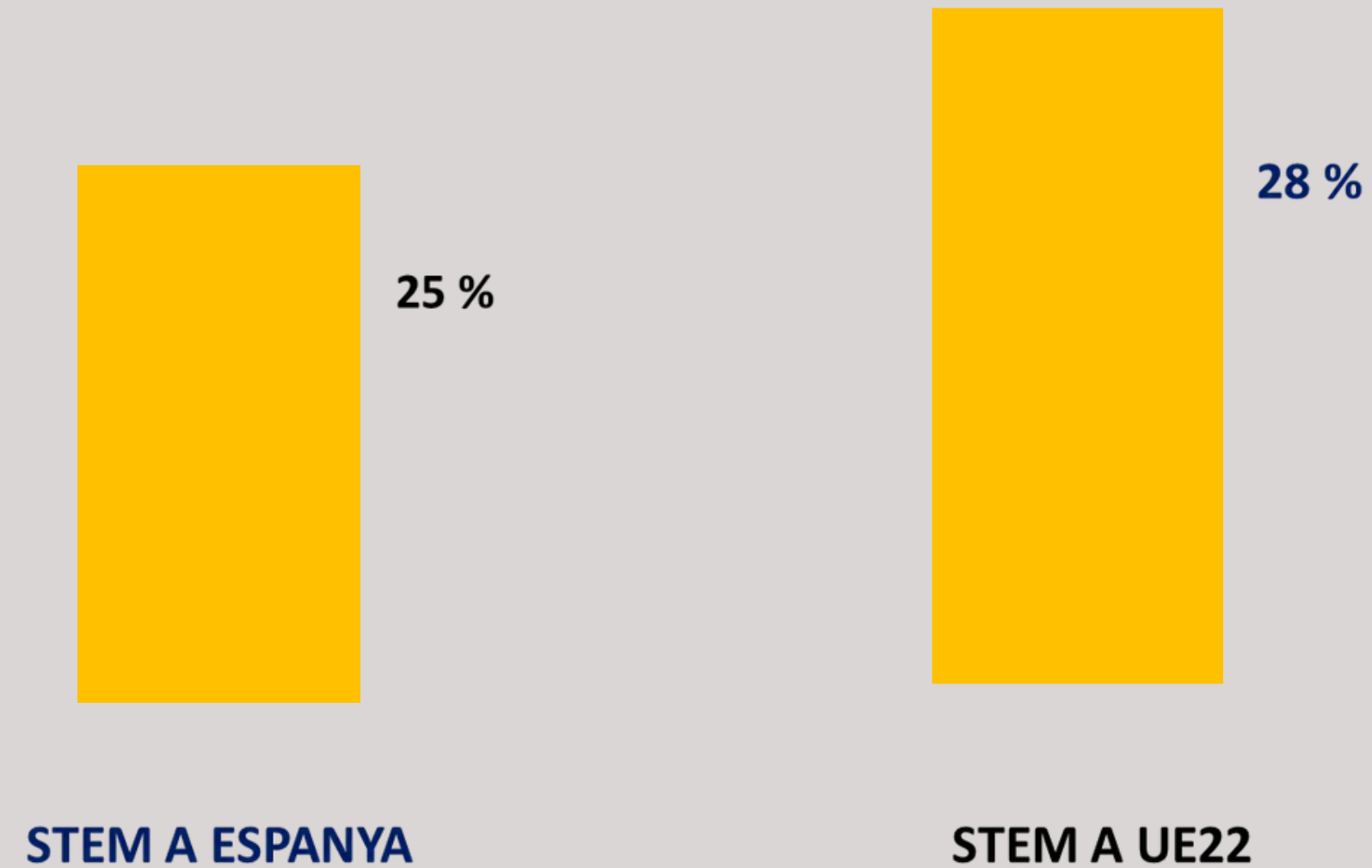
ENTRE 25 I 34 ANYS

Dades sobre estudis a Espanya

STEM (Ciències, Tecnologies, Enginyeria i Matemàtiques)

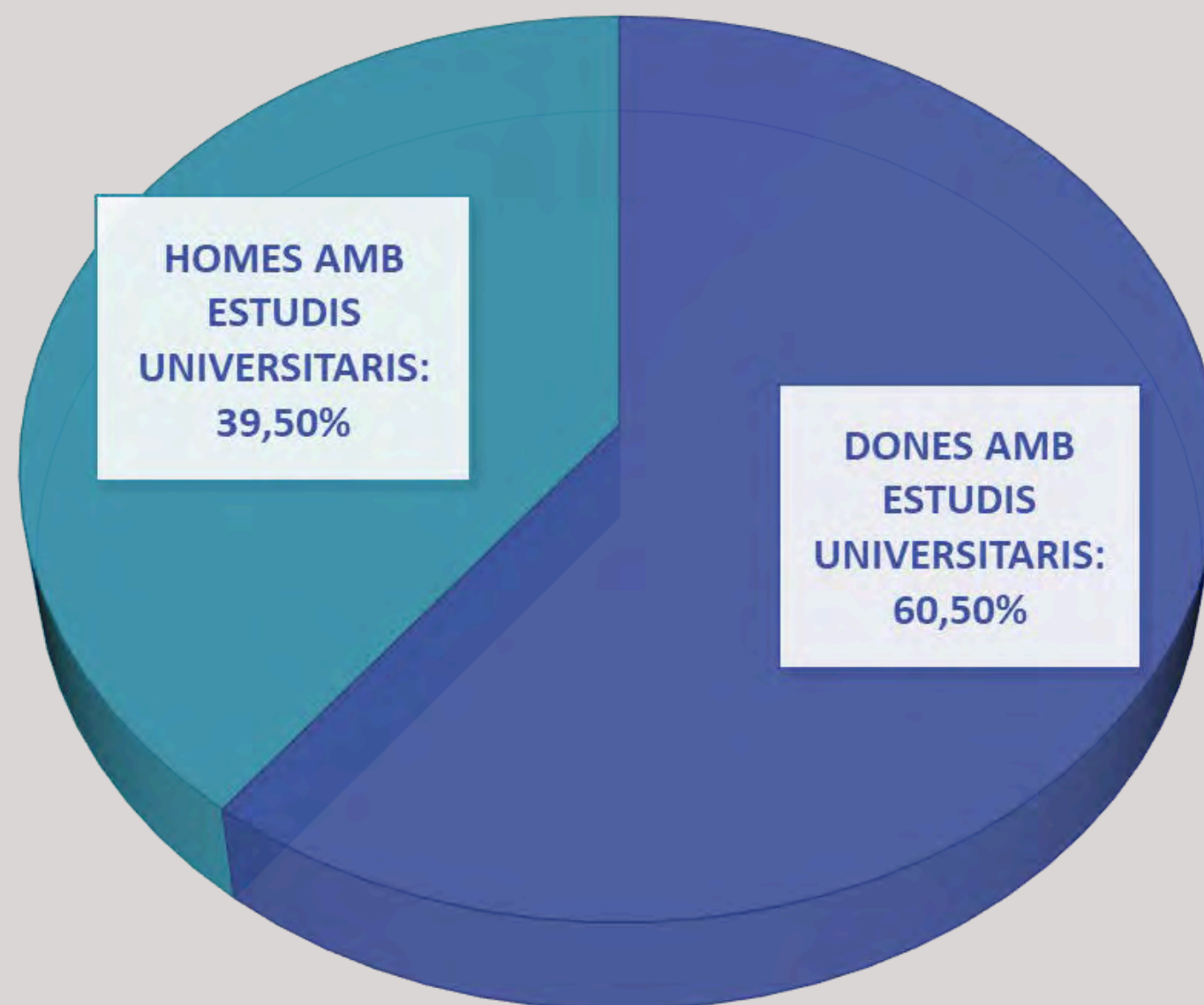
INICI DE TITULACIONS SUPERIORS

Dades sobre estudis a Espanya

Segons gènere

ESTUDIS UNIVERSITARIS / 25 A 34 ANYS

Dades sobre estudis a Espanya

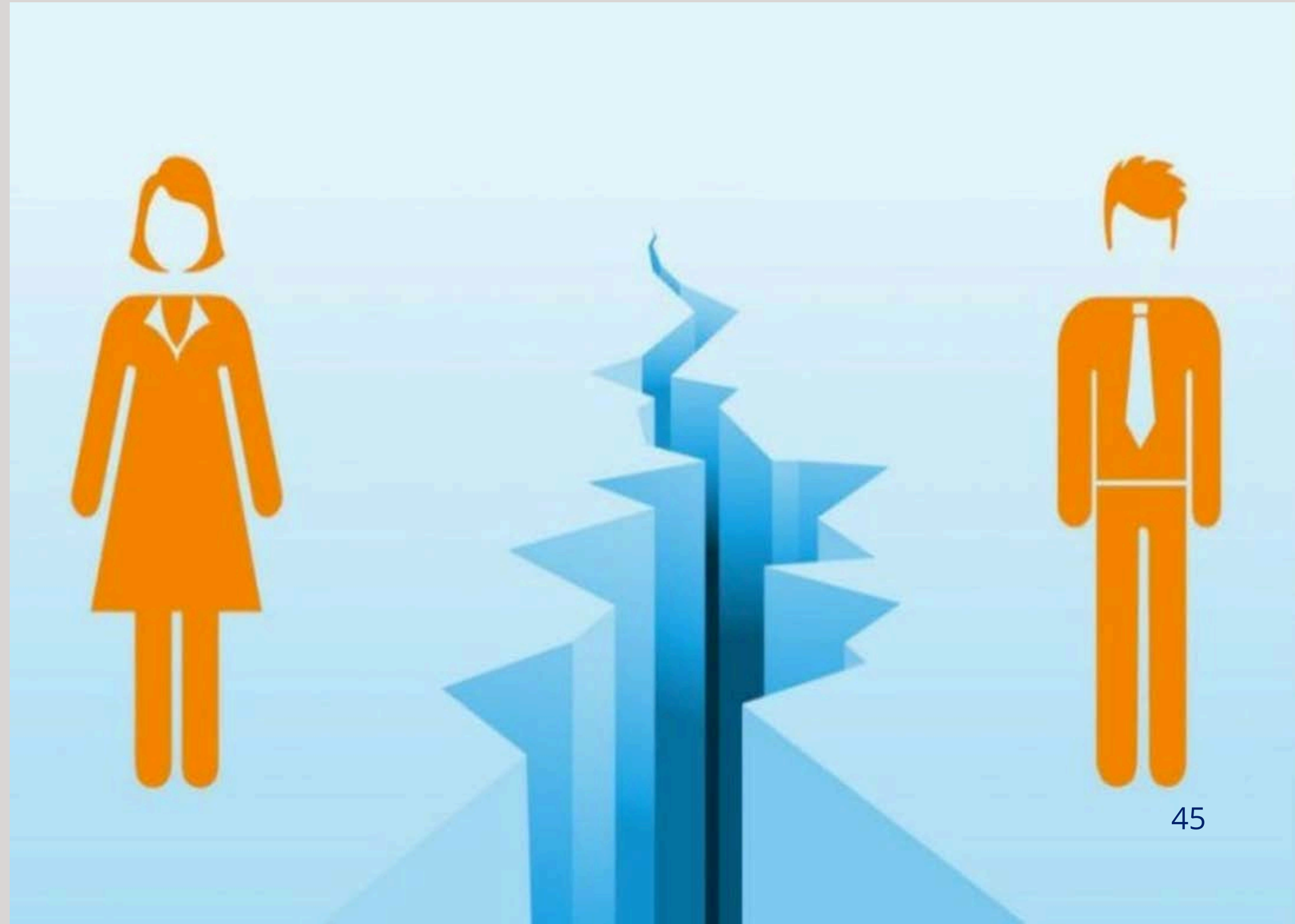
Bretxa de gènere

FP

- Títols STEM dones 7 %
- Títols STEM homes 52 %

Dones a la universitat

- Informàtica 14 %
- Ciències 27 %
- Matemàtiques i estadística 37 %
- Salut i serveis socials 73%
- Educació 78%

Sociedad

La desigualdad en las tecnológicas

Por cada nueve hombres en estudios de tecnología hay solo una mujer

La brecha de género persiste pese al paso de los años, según analiza EsadeEcPol

CARINA FARRERAS
Barcelona

La desigualdad de género en los estudios tecnológicos sigue siendo abrumadora pese al esfuerzo de las administraciones y las instituciones para combatirla. Políticas de igualdad y promoción y campañas de centros de FP y de universidad. Miles de mujeres científicas y tecnólogas involucradas en mentorías y en su presencia en escuelas para ampliar las referentes femeninas.

Las mujeres siguen siendo minoría en los estudios de casi todas las familias tecnológicas que desembocan en los trabajos con mayor potencial de crecimiento en el futuro y mejor remunerados. En la mayoría de grados STEM (ciencias, tecnologías, ingeniería o matemáticas) la proporción de hombres y mujeres es de prácticamente 9 a 1 si se elimina la rama sanitaria, donde ellas son mayoritarias.

Con motivo de la celebración del día internacional de la Mujer, 8-M, se han publicado varios estudios que fotografían la situación. Uno de ellos es el estudio de CaixaBank Dualiza y Okestra-Instituto Vasco de Competitividad centrado en la FP que indica que solo un 12,3% de las personas que titulan en ciclos STEM son mujeres. De las once familias profesionales de FP en estos ámbitos solo cuatro no están masculinizadas (Industrias Alimentarias, Química, Imagen y Sonido y Edificación y obra civil). Eso no quiere decir que el número de alumnas y alumnas sea equiparable, sino que al menos hay un 30% de chicas en cada aula.

Además de ser minoritarias, ellas ganan menos y tienen menos contratos indefinidos, según el estudio señalado. Ejemplo de que las empresas consideran que ellas son susceptibles de recibir un salario menor respecto a sus compañeros varones están los trabajos de química. El salario medio de los chicos alcanza los 26.300 euros al cuarto año de titular en grado medio. El de ellas es de 21.700 euros. Y en grado superior, el salario para los hombres se sitúa en 30.800 euros por los 26.600 de las mujeres.

En la universidad el tema no es mejor si, como se ha señalado, se eliminan las carreras vinculadas con la salud. Un estudio de Esade Mujeres en STEM desde la educación básica hasta la carrera laboral analiza todos los datos sobre el recorrido de las niñas a lo largo de

Las estudiantes de la Escuela del Treball reciben a niñas para mostrarles los ciclos de la industria 4.0. El programa EdWomenDays es pionero en España. En la foto, Andrea Jorge, de mecatrónica, enseña a Inés a manejar una impresora 3D

su trayectoria escolar, su rendimiento en materias STEM y las opciones que toman al acabar la educación obligatoria.

Los datos en etapas tempranas anticipan que las brechas de género se trasladan a la carrera laboral", explica Lucía Cobresos.

Curso 2024-2025: menos niños y menos aulas

Para el próximo curso 2024-2025 se prevé un descenso en las matriculaciones de casi 3.000 niños en Catalunya respecto al presente. La caída en 1º es de 1.800 alumnos, y en 1º de ESO, de 1.100 estudiantes. El Departament d'Educació ha realizado una oferta inicial con un total de 3.024 grupos públicos y concertados, 15 menos de los actuales, y con 2.897 grupos en primero de ESO, 42 menos de los actuales, según presentó ayer la

consejera de Educación, Anna Simó. Fruto de la retraction demográfica, se mantiene el objetivo de los últimos dos años de reducir las aulas a 20 niños en la etapa infantil. No se trata de una reducción oficial de ratio sino de un objetivo estratégico. En los centros en los que no se pueda no se realizará (un 10%) y la concertada tampoco está obligada (el 49% lo hará). Este objetivo no se ha replicado en la etapa de la

ESO, que, a pesar de la reducción de alumnos en el primer curso, sigue con ratios de 30 alumnos. La consejera ha explicado que la falta de espacio para crear aulas y la dificultad de reordenar al profesorado son causas que lo impiden. Y los esfuerzos por contratar profesorado están en FP. La reducción de grupos se produce para combatir la segregación escolar. En estos momentos, se detecta el 24% de alumnos vulnerables.

Pero, según una investigación publicada en Science en 2017 las niñas empiezan a señalarlos a ellos como más brillantes a partir de esa edad. "Cuando cumplen 10 años, las niñas presentan una probabilidad del 15% menor que los niños en considerar la matemá-

ticas como su materia preferida y entre un 8% menor de considerarse buenas, aprender rápido o disfrutar. Al contrario, responden que son aburridas y difíciles", explica la investigadora. "Si seguimos analizando los datos de los informes, en este caso el último PISA 2022, vemos que se sienten mucho más nerviosas o desmotivadas que ellos al resolver un problema (20 puntos de diferencia) y estas cifras son peores que hace una década", continúa.

Autopercepción baja y ansiedad ante la materia llevan, entre otros factores, a rechazar como opción posible unos estudios tecnológicos en edades más avanzadas. La presencia en la rama científica-tecnológica en bachillerato es menor pese a que son más aplicadas y consiguen completar los estudios con más éxito. En selectividad, las chicas eligen menos materias como física (2,65% menos) o dibujo técnico (2,13%) pese a que las notas son ligeramente superiores. Aquellas matriculadas en grados universitarios de

En todas las familias STEM de grado medio y superior los chicos cobran más que las chicas

En la universidad, han pasado de ocupar la mitad de la clase de matemáticas en 1990 a ser ahora el 35%

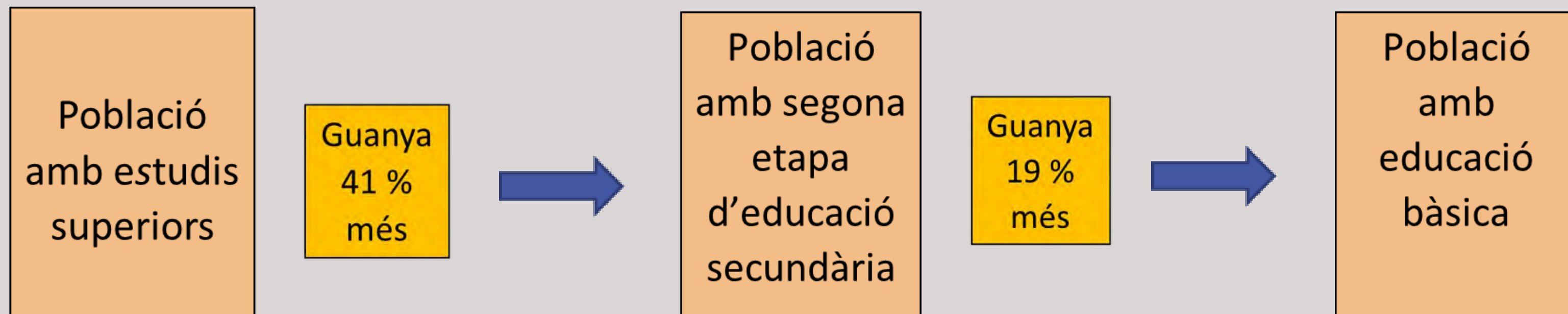
La Vanguardia

Més nivell formatiu, més i millor ocupació

Més nivell de formació = Taxa d'ocupació més alta

Més nivell de formació = Retribució més alta

Titulats en un camp STEM = Taxa d'ocupació més alta

Apèndix 2

Oferta educativa

I l'oferta educativa

S'adaptarà al meu cas?

Què puc fer sense acabar l'ESO?

PROGRAMES	TITULACIÓ	RESULTATS ESTUDIS
Programes de formació i inserció (PFI)	Auxiliar	61
Cicles formatius de grau bàsic (15 anys)	Tècnic/a Bàsic/a	11
Itineraris formatius específics (IFE)	Títol	4
Curs per accés a cicles de grau mitjà (17 anys)		

A tall d'exemple: cicles formatius de grau bàsic

(11 resultats / especialitats)

Família professional	CFGB
Activitats físiques i esportives	Accés i conservació en instal·lacions esportives
Administració i gestió	Serveis administratius*
Comerç i màrqueting	Serveis comercials
Edificació i obra civil	Reforma i manteniment d'edificis*
Electricitat i electrònica	Electricitat i electrònica
Fabricació mecànica	Fabricació i muntatge
Hoteleria i turisme	Cuina i restauració*
Imatge personal	Perruqueria i estètica
Indústries alimentàries	Indústries alimentàries*
Informàtica i comunicacions	Informàtica d'oficina
Serveis socioculturals i a la comunitat	Activitats domèstiques i neteja d'edificis*

Què puc fer amb l'ESO?

PROGRAMES	TITULACIÓ ESTUDIS
Batxillerat d'arts. Arts plàstiques, imatge i disseny	Batxillerat
Batxillerat d'arts. Música i arts escèniques	
Batxillerat de ciències socials	
Batxillerat de ciències i tecnologia	
Batxillerat general	
Batxibac	
Batxillerat internacional	
Doble titulació batxillerat i arts plàstiques i disseny (3 cursos)	Batxillerat i FP de grau mitjà
Doble titulació batxillerat i ensenyaments esportius (3 cursos)	

I també:

PROGRAMES	TITULACIÓ	RESULTATS ESTUDIS
Cicles d'FP de grau mitjà	Tècnic/a	70
Cicles d'arts plàstiques de grau mitjà	Tècnic/a	16
Ensenyaments esportius de grau mitjà	Tècnic/a esportiu/va	23
Cicles d'arts escèniques de grau mitjà	Títol propi	2
Música	Professional	37
Dansa	Professional	4
Idiomes a les EOI	Certificació	15
Sistemes educatius estrangers FP	Certificació	4

Què puc fer amb el batxillerat?

PROGRAMES	TITULACIÓ	ESTUDIS
Cicles d'FP de grau superior	Tècnic/a superior	104
Cicles d'arts plàstiques de grau superior	Tècnic/a superior	46
Ensenyaments esportius de grau superior	Tècnic/a superior	18
Cicles d'arts escèniques de grau superior	Tècnic/a superior	6
Ensenyaments artístics superiors	Superior	20
Graus universitaris	Grau	646
Música	Superior	37
Dansa	Superior	4
Idiomes a les EOI	Certificació	15
Sistemes educatius estrangers	Certificació	4

26 famílies de Formació Professional i moltes especialitats!!!

Activitats físiques i esportives	Imatge personal
Administració i gestió	Indústries alimentàries
Agrària	Indústries extractives
Arts gràfiques	Informàtica i comunicacions
Arts i artesanies	Instal·lació i manteniment
Comerç i màrqueting	Marítimo-pesquera
Edificació i obra civil	Química
Electricitat i electrònica	Sanitat
Energia i aigua	Seguretat i medi ambient
Fabricació mecànica	Serveis socioculturals a la comunitat
Fusta, moble i suro	Tèxtil, confecció i pell
Hoteleria i turisme	Transport i manteniment de vehicles
Imatge i so	Vidre i ceràmica

I centenars de graus universitaris!!!

Arts i Humanitats

Ciències

Ciències de la Salut

Ciències Socials i Jurídiques

Enginyeria i Arquitectura

Ciències de l'educació

Ciències Econòmiques i Empresarials

Ciències Agràries i Forestals

Ciències de l'Esport

Ciències del Medi Ambient

Apèndix 3

I a Sant Cugat,
què tenim?

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès (FP)

FP grau mitjà:

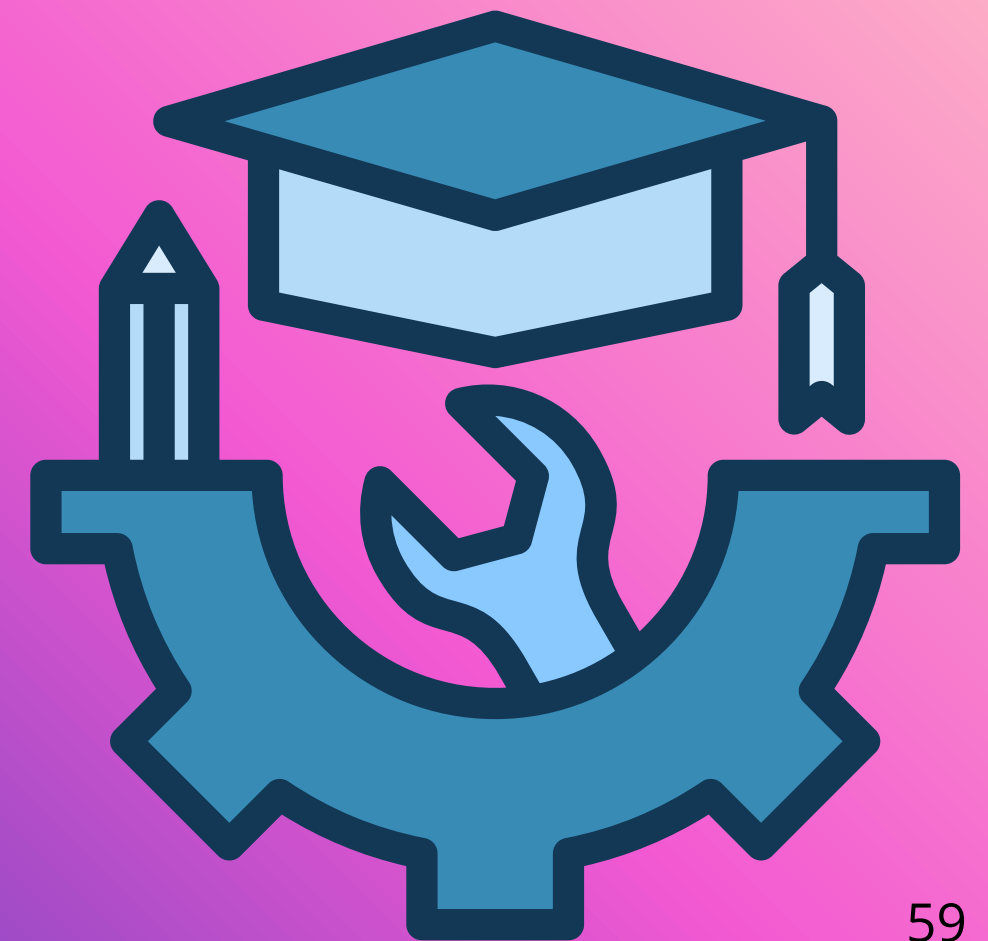
- Activitats comercials
- Cuina i gastronomia
- Serveis en restauració
- Atenció a persones en situació de dependència
- Sistemes microinformàtics i xarxes
- Gestió administrativa
- Instal·lacions de telecomunicacions
- Cures auxiliars d'infermeria

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès (FP)

FP grau superior:

- Màrqueting i publicitat
- Direcció de cuina
- Desenvolupament d'aplicacions web
- Sistemes de telecomunicacions i informàtics
- Administració i finances
- Comerç internacional
- Educació infantil
- Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma
- Higiene bucodental
- Anatomia patològica
- Documentació sanitària

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès . Música

Grau professional de música

- Percussió
- Oboè
- Trompa
- Cant
- Clarinet
- Violí
- Contrabaix
- Fagot
- Viola
- Flauta travessera
- Flauta de bec
- Guitarra
- Trombó
- Fiscorn
- Piano
- Violoncel
- Saxofon
- Trompeta

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès .

Ensenyaments esportius

Cicles formatius de grau mitjà en ensenyaments esportius

- Guia en el medi natural i de temps de lleure
- Tècnic/a de futbol
- Hípica

Cicles formatius de grau superior en ensenyaments esportius

- Condicionament físic
- Ensenyament i animació socioesportiva
- Tècnic/a de futbol

Batxillerat i ensenyaments esportius

- Batxillerat i un cicle d'ensenyament esportiu en 3 cursos

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès .

Ensenyaments esportius (tècnics)

- Esports de muntanya
- Senderisme
- Mitja muntanya
- Escalada
- Descens de barrancs
- Esports d'hivern
- Esquí alpí
- Surf de neu
- Esports individuals
- Atletisme
- Esports col·lectius
- Futbol
- Futbol sala
- Bàsquet
- Handbol

Oferta formativa a Sant Cugat del Vallès .

Ensenyaments artístics

Ensenyaments artístics de grau mitjà

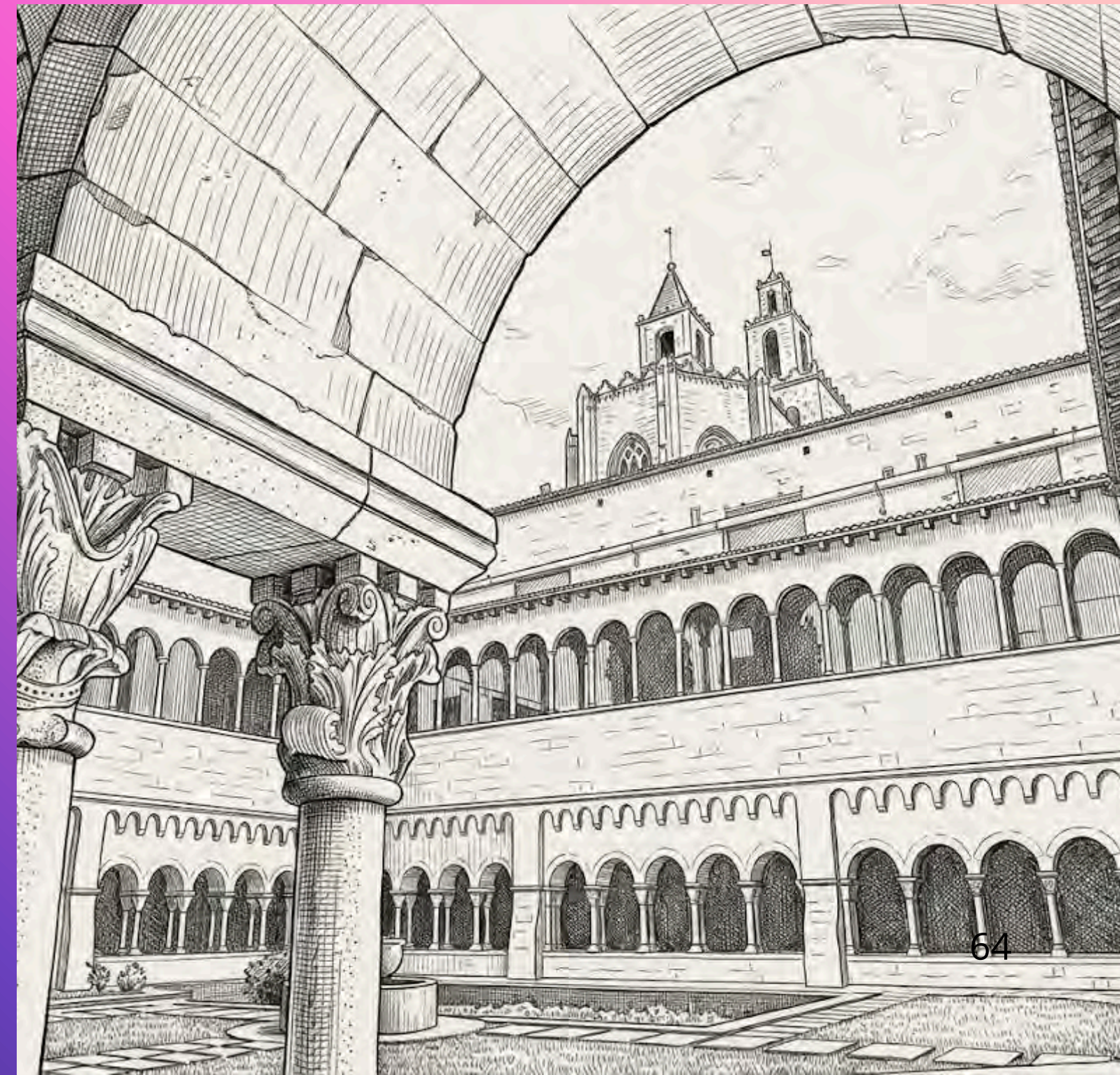
- Assistència al producte gràfic imprès

Ensenyaments artístics de grau superior

- Animació
- Gràfica impresa
- Gràfica publicitària
- Gràfica interactiva
- Il·lustració

Centres d'estudis a Sant Cugat del Vallès: FP, música, ensenyaments esportius i ensenyaments artístics

- INS FP Sant Cugat
- Col·legi El Pinar
- Sant Cugat Escola Superior de Negocis
- Gimbernat Formació
- Institució La Farga
- INS Centre d'Alt Rendiment Esportiu
- ANEFF-Sant Cugat
- Club d'Hípica de Collserola
- Conservatori Municipal de Música
- EAD Sant Cugat Escola d'Art i Disseny

Moltes gràcies per la vostra atenció